

**Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 6.4.2023 nro 714/2023 valitukseen
elinympäristölautakunnan päätöksestä 14.3.2023 § 47**

Elinympäristölautakunta 09.05.2023 § 77

Itä-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt 6.4.2023 lausuntoa ja asiakirjoja Liperin kunnan elinympäristölautakunnan 14.3.2023 § 47 päätöksestä tehtyyn valitukseen liittyen. Kunnan tulee:

1. hankkia Liperin elinympäristölautakunnan lausunto sekä antaa halutessaan lisäksi oman lausuntonsa asiassa.
2. vastata valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Lausunto ja pyydetty asiakirjat on toimitettava hallinto-oikeudelle viimeistään 4.5.2023. Liperin kunta pyysi ja sai määräpäivään jatkoajan 26.5.2023 saakka.

Edeltävä asian käsittely

Valtuustoryhmät jättivät valtuuston kokouksessa 15.11.2021 valtuustoaloitteen liittyen nuorten oman ulkotilan saamiseksi Ylämyllylle. Elinympäristölautakunta käsitteli valtuustoaloitetta 14.12.2021 § 210 ja päätti silloin, että nuorten oman ulkotilan saamiseksi Ylämyllylle käynnistetään vuoden 2022 aikana selvitystyö yhdessä nuorten ja kunnan eri sidosryhmien kanssa.

Vuoden 2022 aikana selvitettiin ja kartoitettiin useita eri paikkoja minne nuorten paikka olisi järkevä kokonaisuuden kannalta sijoittaa. Ensiksi suunniteltu kohde Varikontien ja Rykmentintien läheisyydessä sai kaksi vastustavaa adressia. Lisäksi viereisen rata-alueen toimija sekä myös maaomistaja (Väylävirasto) vastustivat hanketta mm. turvallisuusseikkoihin vedoten.

Uutta sijaintia etsittiin ja sellaiseksi nyt kyseessä oleva Ammustien varren teollisuustontilla oleva vanha varuskunnan aikainen puolustusrakenne. Elinympäristölautakunta päätti kokouksessaan 13.12.2022 § 215, että ”Ylämyllyn nuorten paikan toteuttamista voidaan lähteä selvittämään Ammustien varressa olevan entisen varuskunnan aikaisen rakennelman yhteyteen. Ennen rakentamista tulee hankkeelle hakea tarvittavat luvat sekä laatia toiminnan luonteen edellyttämät selvitykset ja kuulemiset.”

Lähialueen asukkaille lähetettiin asiaan liittyvä tiedote 16.12.2022, jossa pyydettiin jättämään asiasta mielipide (liite). Tiedotteessa todettiin mm. että oleskelupaikka tulee näillä näkymin olemaan väliaikainen arviolta 5-10 vuoden ajaksi, koska alueella on tulevaisuudessa muuttuvia maankäytön tarpeita. Kohde sijaitsisi noin 130 metrin

etäisyydellä lähimmästä asuinrakennuksesta. Palautetta annettiin yhteensä kahdeksan maanomistajan toimesta. Sijaintia vastustettiin muun muassa sen mahdollisen tuottaman häiriön takia. Osin myös ko. sijainnin kehittämiseksi esitettiin ohjeita tai ehdotettiin uutta sijaintia kartalla.

24.11.2022 järjestettiin Ylämyllyn nuorisotalolla keskustelutilaisuus, jossa oli paikalla kunnan edustajia, elinympäristölautakunnan edustajia sekä nuorten edustajia. Keskusteluissa päädyttiin yhteisesti nuorten ja alueen asukasedustajien sekä nuorisotyön edustajien kanssa esittämään Ammustien varressa olevaa entisen varuskunnan aikaista rakennetta ns. Nuorten paikaksi.

Elinympäristölautakunta päätti 14.02.2023 § 35, että ”Ylämyllyn nuorten paikka toteutetaan osaksi kunnan ulkopaikkaverkostoa Ammustien varressa olevan entisen varuskunnan aikaisen rakennelman yhteyteen. Hankkeelle tulee hakea tarvittavat viranomaisluvut.” Toteutuessaan nuorten paikka edistäisi Ylämyllyn nuorten pitkäaikaista tarvetta ja toivetta saada kaipaamansa kokoontumispaikka.

Edellä mainitusta elinympäristölautakunnan päätöksestä jätettiin useita omistajien ja asukkaiden allekirjoittamia oikaisuvaatimuksia, joissa vastustettiin esitettyä sijaintia muun muassa kaavan vastaisena, häiriötä tuottavana, liikenneolosuhteilla sekä mahdollisena maastopalon syttymisriskinä. Lisäksi mm. ehdotettiin uusia sijainteja Nuorten paikalle.

Elinympäristölautakunta päätti 14.03.2023 § 47 hylätä oikaisuvaatimukset. Päätöksessä todetaan ja perusteluiksi esitettiin, että:

- Ylämyllyn nuorten paikka on tarkoituksenmukaista toteuttaa osaksi kunnan ulkopaikkaverkostoa Ammustien varressa olevan entisen varuskunnan aikaisen rakennelman yhteyteen.
- Hankkeelle tulee hakea tarvittavat viranomaisluvut.
- Alue sijoittuu voimassaolevalle teollisuuskaavalle, joka sallii kyseisen tyyppisen rakentamisen.
- Kyseinen toiminta on vähemmän ympäristöä häiritsevää kuin kaavan mahdollistama teollisuustoiminta.
- Tarkoituksena on toteuttaa Nuorten paikka väliaikaisena ratkaisuna.
- Paikka valikoitui julkisesti koolle kutsutun tilaisuuden pohjalta, joka voidaan myös katsoa kuulemiseksi.

Valittaja on jättänyt Itä-Suomen hallinto-oikeudelle valituksen 4.4.2023 koskien elinympäristölautakunnan päätöstä 14.03.2023 § 47, jossa se päätti hylätä elinympäristölautakunnan 14.02.2023 § 35 päätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset koskien ns. Nuorten paikan rakentamiseen liittyvää sijaintipäätöstä. Valitus on jätetty usean maanomistajan ja

asukkaan nimissä aiempien käsittelyiden liitteiden perusteella, vaikka valituksen jättäjänä ja allekirjoittajana on vain yksi henkilö. Siten lausunnossa / vastineessa asiaa käsitellään yhden valittajan näkökulmasta.

Valituksen vaatimukset:

- Vaatimus päätöksen kumoamisesta
- Vaatimus asian palauttamisesta uudelleen käsittelyyn.

Vaatimuksen kootut perustelut:

Perustelu 1: Asemakaavassa alueen käyttötarkoitus on teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Tällöin päätöksen perustelu, jossa todetaan, että Nuorten paikka on vähemmän häiriötä tuottava kuin teollisuusalueen tuottama mahdollinen häiriö, on virheellisesti perusteltu. Asiaan liittyvät lisäperustelut.

- Nuorten paikan tyyppinen toiminta ei sovellu alueelle.
- Kunnan kaavoittajan lausuntoa ole pyydetty, eikä kaavallista vaikutusten arviointia ole tehty.
- Lautakunnan jäsenillä ei ole ollut päätökseen tarvittavaa osaamista arvioida toiminnon kaavanmukaisuutta ja on siten johtanut virheelliseen päätökseen.
- Teolliseen toimintaan verrattuna Nuorten paikan häiriö tapahtuu iltaisin, öisin ja viikonloppuisin, jolloin häiriö on selkeämpää ja häiritsevämpää.
- Nuorten paikan sijoittumiseen ko. sijaintiin pitäisi tehdä ympäristövaikutusten arviointi.

Perustelu 2: Paikan valintaan liittyvä ideointitilaisuutta on kutsuttu virheellisesti kuulemiseksi päätöstä tehtäessä. Tilaisuuden perusteella tehdyn sijainnin valintaan olisi tullut kutsua kuulemisessa kaikki Ylämyllyn asukkaat.

- Sijainnin valintaan liittyvän lähialueiden asukkaiden kielteisen kuulemispalautteen on elinympäristölautakunta jättänyt huomiotta.

Lautakunta on käyttänyt perusteluissaan virheellisiä perusteluita.

Lausunto ja vastineet valituksen johdosta

Vastine perusteluun 1:

- Asemakaavan teollisuusalueen soveltuvuus tilapäiselle Nuorten paikalle on tutkittu kunnan ja lautakunnan sisäisenä keskusteluna. Erityistä kaavallista tulkintaa tai kaavoittajan lausuntoa asiasta ei ole ollut tarvetta liittää itse päätöksentekoon kunnan sisäisessä hankkeessa. Päätös Nuorten paikan sijoittamisesta tilapäisesti teollisuustontille on vain vähäinen poikkeaminen muutoin laajasta ja rakentamattomasta korttelialueen pääkäyttötarkoituksesta. Sijaintipäätöksessä on kuitenkin arvioitu mahdollista häiriötä ja siten tilapäiseksi sijoituspaikaksi on valittu nimenomaan

teollisuusalue muutoin hyvin tavoitettavalla alueella ulkoilureittien ym. lähellä osaksi kunnan ulkoilupaikkaverkostoa.

- Lisäksi sijaintiin on vaikuttanut valmiissa kuntakeskuksen rakenteessa asutuksen ja teollisen toiminnan / Nuorten paikan välinen laajahko viherkaista.
- Nuorten paikan toimintojen ajoittuminen valituksen mukaan ilta, yö ja viikonloppuun lisää häiriötä. Tällä viitattaneen pääasiassa meluun. Merkittävää melun tuottoa, muuta häiriötä ja toimenpiteitä niiden estämiseksi ja rajoittamiseksi säätelee lainsäädäntö (mm. ympäristönsuojelulaki, valtioneuvoston asetus melun ohjearvoista, laki eräistä naapuruussuhteista 1920/20, järjestyslaki 203/612). Tällöin Nuorten paikan toimintojen mahdollinen häiriö on rajattavissa ja puututtavissa tarpeen mukaan. Pelkällä sijoituspaikan valinnalla ei kuitenkaan ole myönnetty toimenpidelupaa tai muuta lupaa vielä perustaa / rakentaa Nuorten paikkaa. Tällöin etukäteinen perustelu mahdollisilla häiriöillä ei ole validi valitusperuste. Vasta kun varsinainen rakentamisen lupa on käsittelyssä, ratkaistaan siinä mahdollinen melusuojaustarve ja mahdollisia häiriöitä rajaavat ratkaisut.
- Asemakaavan mukainen teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia, on tarkoitettu rakentamiseen. Alueen käyttötarkoitus kieltää alueelle lähtökohtaisesti rakentamasta teollisuutta, joka tarvitsisi ympäristöluvan (ympäristölupa pitää hakea toiminnalle, joka voi aiheuttaa ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, Ympäristönsuojelulaki YSL 2014/527). Nuorten kokoontumispaikka ei edellytä toimintana tai ympäristövaikutustensa puolesta edellytä ympäristölupaa.
- Päätöksessä on todettu sijainnin olevan väliaikainen ratkaisu.
- Lautakunnan tai muiden luottamuselinten jäsenillä ei lähtökohtaisesti tarvitse olla käsiteltävien asioiden erityistuntemusta. Lautakunnan päätös ei siten ole syntynyt virheellisesti.

Vastine perusteluun 2:

- Sillä, että paikan valintaan liittyvää 24.11.2022 pidettyä tilaisuutta on päätöstekstissä kutsuttu mm. kuulemiseksi valituksen alaista päätöstä tehtäessä, ei ole virheellinen tai todellista merkitystä asian käsittelylle. Tilaisuudessa on kuultu eri asian käsittelyyn liittyviä osapuolia ja päätös sijainnista on tehty sen perusteella. Kunnan oman hankkeen käsittelyyn ei ole ollut velvoitetta tai tarvetta kutsua kuultavaksi kaikkia Ylämyllyn asukkaita.
- Kunta on huomionut sijaintipäätöstä käsitellessään saapuneen oikaisuvaatimusten palautteen riittävällä tavalla. Palaute on ollut käytettävissä luottamushenkilöillä päätöstä tehtäessä ja palautetta sekä asiaa on käsitelty asianmukaisesti. Kunta ei siten ole jättänyt saapunutta palautetta huomiotta. Se, että kunta

päättää tehdä eri tavalla kuin sijainnin valintaan liittyvä lähialueiden asukkaiden kuulemispalaute esitti, ei ole lainvastaista.

Yhteenveto

Liperin kunta on tehnyt 14.2.2023 §35 ns. Nuorten paikasta vain ja ainoastaan sijaintipäätöksen. Lisäksi päätöksessä on edellytetty hakemaan tarvittavat viranomaisluvut.

Väliaikaista sijaintipäätöstä tehtäessä on kunta lähtökohtaisesti pyrkinyt huomioimaan toiminnan luonne ja asiaan liittyvät muut seikat, kuten sijaintiin soveltuva maankäyttö, lähialueen maankäyttö ja nykyinen ja tuleva kaavoitustilanne. Sijaintia on tutkittu useasta eri vaihtoehdosta ja näistä soveltuvin on valittu. Valitusta sijainnista kunta on kuullut lähialueiden asukkaita ja maanomistajia siltä osin kuin se on katsonut vaikutusten ulottuvan ennen päätöksentekoa. Kuulemiselle ei ole ollut lähtökohtaista velvoitetta pelkkää sijaintia harkittaessa tai päätettäessä ja ei siten ole suora valitusperuste.

Valitus perustuu suurelta osin siihen, että oikaisuvaatimuksessa ja valituksessa olevia kaikkia asioita ei ole huomioitu sijaintia päätettäessä ja/tai ne on jätetty huomioimatta hylättäessä oikaisuvaatimukset. Kunnan näkemys on, että näitä ei ole ollut tarvetta käsitellä yksityiskohtaisesti vain väliaikaista sijaintipäätöstä tehtäessä. Oikaisuvaatimusten pääasiallinen sisältö esittää pelkkään sijaintipäätökseen kuulumattomia seikkoja (esim. melu, muu häiriö, turvallisuusseikat), jotka tulevat pääasiassa arvioitavaksi vasta itse rakentamista luvitettaessa (mitä sijaintipäätöksessä on edellytetty).

Vasta rakentamiseen / toteuttamiseen liittyvässä lupavaiheessa viranomaiset harkitsevat lupamenettelyn muodon ja tarpeen, kuten esim. tarvittaessa poikkeamisen kaavan käyttötarkoituksesta sekä varsinaisen kuulemistarpeen. Vasta tässä vaiheessa tulevat arviotavaksi ja ratkaistavaksi varsinainen Nuorten paikan rakentamistapa ja mahdolliset toimenpiteet, joilla mm. palautteessa ja oikaisuvaatimuksessa esitettyjä mahdollisia häiriöitä voidaan estää, hallita ja rajoittaa. Valitusperusteet tulevista häiriöistä ovat siten aiheettomia. Kokonaisuutena sijaintipäätöksessä ja sen oikaisuvaatimuksen käsittelyssä on huomioitu riittävällä tavalla saatu palaute ja oikaisuvaatimukset siltä osin kuin ne liittyvät pelkkään sijaintipäätökseen.

Sijaintipäätöstä harkitessaan kunnalla on ollut lähtökohtainen oikeus ratkaista alueensa maankäyttöä parhaaksi katsomallaan tavalla. Sijaintipäätös on voitu tehdä saadun palautteen vastaisesti sekä kunnalla on siihen liittyen ollut oikeus hylätä oikaisuvaatimukset. Lisäksi päätös sijainnista ja oikaisuvaatimusten käsittelyyn liittyvä päätös on tehty asianmukaisessa järjestyksessä.

Liperin kunnan Nuorten paikkaa koskeva sijaintipäätös ja päätös oikaisuvaatimusten hylkäämisestä eivät ole lainvastaiset millään valituksessa tai oikaisuvaatimuksissa esitetyllä tavalla.

Valitus tulee hylätä aiheettomana ja päätös pitää voimassa.

Valmistelija	Kaavoituspäällikkö
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi lausuntona Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, että Liperin kunnan Nuorten paikkaa koskeva sijaintipäätös ja päätös oikaisuvaatimusten hylkäämisestä eivät ole lainvastaiset millään valituksessa tai oikaisuvaatimuksissa esitetyllä tavalla.
Päätös	Keskustelun kuluessa Heikki Piironen esitti teknisen johtajan esityksestä poiketen, että valitus pitäisi hyväksyä sekä lautakunnan päätös kumota ja asia palauttaa takaisin elinympäristölautakunnan käsittelyyn. Tapio Mustonen kannatti Piironen esitystä. Puheenjohtajan esityksestä päätettiin suorittaa asiassa nimenhuutoäänestys siten, että ne, jotka kannattavat kannattavat teknisen johtajan esitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Piironen tekemää päätösehdotusta äänestävät EI. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 JAA ääntä (Asmo Varis, Mikko Hartikainen, Emilia Kangaskolkka, Marketta Kuikka, Tiina Savolainen, Marja Viitaniemi ja Matti Mutanen) ja 2 EI ääntä (Heikki Piironen ja Tapio Mustonen). Puheenjohtaja totesi äänestyksen tulokseksi tulleen 7-2. Heikki Piironen ja Tapio Mustonen ilmoittivat eriävän mielipiteen pöytäkirjaan merkittäväksi. Erillinen liite. Elinympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Ote	Kunnanhallitus // Itä-Suomen hallinto-oikeus

Kunnanhallitus 22.05.2023 § 128
632/00.02.00.02/2022

Esittelijä Kunnanjohtaja

Päätösehdotus	Kunnanhallitukselle päättää edellä annetun selvityksen mukaisesti hyväksyä lausuntonaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, että Liperin kunnan Nuorten paikkaa koskeva sijaintipäätös ja päätös oikaisuvaatimusten hylkäämisestä eivät ole lainvastaiset millään valituksessa tai oikaisuvaatimuksissa esitetyllä tavalla. Valitus tulee hylätä aiheettomana.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	Itä-Suomen hallinto-oikeus